YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
22 päivänä maaliskuuta 1977 *

Asiassa 78/76,

jonka Verwaltungsgericht Frankfurt on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Steinike & Weinlig, Hampuri,

vastaan

Saksan liittotasavalta, edustajanaan Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (Liittotasavallan elintarvike- ja metsävirasto),

ennakkoratkaisun perustamissopimuksen 9 artiklan 1 kohdan, 12 artiklan, 13 artiklan 2 kohdan, 92, 93 ja 95 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: puheenjohtaja H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat A. M. Donner ja P. Pescatore sekä tuomarit J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco ja A. Touffait,

julkisasiamies: J.-P. Warner,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Verwaltungsgericht Frankfurt am Main on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 10.6.1976 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 2.8.1976, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä perustamissopimuksen 9, 12, 13, 92, 93 ja 95 artiklan tulkinnasta.

Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat saksalainen yritys, joka on pääasian kantaja, ja Saksan liittotasavalta edustajanaan Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (Liittotasavallan elintarvike- ja metsävirasto), ja jossa on asetettu kyseenalaiseksi pääasian kantajan Italiasta ja useista kolmansista maista tuoman sitrushedelmämehun jalostamisen yhteydessä kannetun 20 000 Saksan markan suuruisen maksun yhteensoveltuvuudesta yhteisön oikeuden kanssa.

Tämä maksu, kuten myös muut erilaiset varat, on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä muiden varojen kanssa 26.6.1969 annetulla liittovaltion lailla perustetun saksalaisten maa-, metsä- ja elintarviketeollisuustuotteiden myynninedistämisrahaston (Absatzförderungsfonds der deutschen Land-, Forst- und Ernährungswirtschaft, jäljempänä rahasto) kartuttamiseksi.

Kyseisen lain 2 pykälän mukaan rahaston tarkoitus on rahoittamansa ja valvomansa Centrale Marketing-Gesellschaft der deutschen Agrarwirtschaft (CMA) -nimisen toimielimen avulla "kannustaa keskitetysti ja nykyaikaisin keinoin ja menetelmin saksalaisten maa-, metsä- ja elintarviketeollisuustuotteiden myyntiä sekä käyttöä avaamalla ja ylläpitämällä markkinoita omassa maassa ja ulkomailla".

Elintarviketeollisuudelle annetaan tukea ilman, että tehtäisiin ero elintarviketuotteiden välillä sen mukaan, onko ne valmistettu kotimaisista raaka-aineista tai puolivalmisteista vai muista jäsenvaltioista tuoduista raaka-aineista tai puolivalmisteista.

Koska Saksan liittotasavallan hallitus on perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiedottanut etukäteen komissiolle aikomuksestaan ottaa käyttöön tämä tuki, eikä komissio ole esittänyt huomautusta, on kyseinen lainsäädäntö saatettu voimaan mainitussa 93 artiklassa määrättyjen menettelyjen osalta asianmukaisesti.

2 Pääasian kantajan mukaan siltä vaaditut maksut ovat perustamissopimuksen vastaisia ja tämän vuoksi perusteettomia, koska niitä käytetään sellaisen tuen rahoittamiseen, joka on perustamissopimuksen 92 artiklan vastainen, ja koska ne, sen vuoksi että koskevat toisesta jäsenvaltiosta tuodun sitrushedelmämehun jalostusta ilman, että tuojana olevassa jäsenvaltiossa olisi samanlaisia tuotteita, ovat joko perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artiklassa kiellettyjä tulleja vaikutukseltaan vastaavia maksuja tai 95 artiklan vastaisia toisesta jäsenvaltiosta tuotua tuotetta syrjiviä sisäisiä maksuja.

3 Liittovaltion 23.3.1972 annetussa laissa on vapautettu riidan kohteena olevasta maksusta saksalaisen yrityksen suorittaman jalostuksen yhteydessä "tuotteet, jotka eivät laatunsa perusteella kasva luonnollisissa ilmasto-olosuhteissa alueella, jossa tätä Absatzförderungs-rahastosta annettua lakia sovelletaan", minkä seurauksena sitrushedelmämehut on vapautettu maksusta.

Riidan kohteena oleva maksu koskee kuitenkin ennen 23.3.1972 annetun lain voimaantuloa tuotuja ja jalostettuja sitrushedelmämehuja.

4 Nämä seikat on otettava huomioon vastattaessa esitettyihin kysymyksiin.

Ensimmäinen kysymys

5 Ensimmäinen kysymys koskee sitä, estävätkö ETY:n perustamissopimuksen 93 artiklan menettelyä koskevat säännöt kansallista tuomioistuinta pyytämästä perustamissopimuksen 92 artiklaa koskevaa ennakkoratkaisua ja antamasta sen jälkeen ratkaisua tämän määräyksen soveltamisesta.

Tämän kysymyksen tarkoitus on pääasiallisesti määrittää se, kuinka laajasti jäsenvaltioiden sisäisessä oikeusjärjestyksessä voidaan vedota perustamissopimuksen 92 artiklaan siten, että aloitteentekijöinä ovat joko yksityiset oikeussubjektit tai kansallinen tuomioistuin viran puolesta.

6 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: "Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

Saman artiklan 2 ja 3 kohdassa luetellaan aluksi kolme tukimuotoa, joita 1 kohdan kielto ei koske ja sitten kolme tukimuotoa, joita voidaan tietyin edellytyksin pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, ja lopuksi myönnetään neuvostolle toimivalta määrittää muita tukimuotoja, joita 92 artiklan 1 kohdan kiellon ei katsota koskevan.

7 Perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa määrätään seuraavaa: "Jäsenvaltion pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti päättää, että tukea, jota tämä jäsenvaltio myöntää tai jonka se aikoo myöntää, pidetään 92 artiklan määräyksistä tai 94 artiklassa tarkoitettujen asetusten säännöksistä poiketen yhteismarkkinoille soveltuvana, jos tällainen päätös on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi perusteltu. Jos komissio on aloittanut kyseistä tukea koskevan, tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun menettelyn, asianomaisen jäsenvaltion neuvostolle osoittama pyyntö keskeyttää mainitun menettelyn siihen asti, kunnes neuvosto on esittänyt kantansa."

Lisäksi perustamissopimuksen 94 artiklassa annetaan neuvostolle toimivalta "määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan antaa aiheelliset asetukset 92 ja 93 artiklan soveltamisesta ja etenkin vahvistaa ne edellytykset, joilla 93 artiklan 3 kohtaa sovelletaan, sekä ne tukimuodot, joihin tätä menettelyä ei sovelleta."

Lopuksi on otettava huomioon perustamissopimuksen 42 artiklassa maataloustuotteiden osalta neuvostolle myönnetty toimivalta.

8 Näistä määräyksistä seuraa, että 92 artiklan 1 kohdan kielto ei ole ehdoton, koska kyseisen määräyksen 3 kohdassa ja 93 artiklan 2 kohdassa annetaan tapauksen mukaan komissiolle laaja harkintavalta ja neuvostolle laaja valta tuen hyväksymiseen kyseisen 1 kohdan yleisestä kiellosta poiketen.

9 Harkittaessa näissä tapauksissa valtion tuen soveltuvuutta tai soveltumattomuutta yhteismarkkinoille tulee esiin ongelmia, jotka edellyttävät monitahoisten taloudellisten ja nopeasti muuttuvien seikkojen ja olosuhteiden huomioon ottamista ja arviointia.

Tämän vuoksi perustamissopimuksen 93 artiklassa on määrätty erityismenettelystä, jolla komissio tutkii ja valvoo tukia jatkuvasti.

Perustamissopimuksen voimaantulohetkellä voimassa olevien tukien osalta 93 artiklan 2 kohdassa määrätään menettelystä, joka tarvittaessa johtaa päätökseen, joka velvoittaa kyseisen jäsenvaltion poistamaan tuen tai muuttamaan sitä komission asettamassa määräajassa.

Niitä uusia tukia, jotka jäsenvaltiot aikovat ottaa käyttöön, koskee ennakkomenettely, jota ilman mitään tukea ei voida pitää sääntöjenmukaisesti käyttöön otettuna.

Kaikista näistä toteamuksista seuraa se, että perustamissopimuksen 93 artiklassa määrätyllä järjestelyllä, jonka mukaan komissio seuraa jatkuvasti ja valvoo tukia, tarkoitetaan sitä, että tuen mahdollinen soveltumattomuus yhteismarkkinoille todetaan yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa noudattaen asianmukaista menettelyä, jonka toteuttamisesta vastaa komissio.

10 Yksityiset oikeussubjektit eivät sen vuoksi voi ainoastaan vetoamalla 92 artiklaan kiistää kansallisessa tuomioistuimessa tuen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa eivätkä pyytää kansallisia tuomioistuimia antamaan joko pääasiana tai liitännäisasiana ratkaisua tuen mahdollisesta yhteensoveltumattomuudesta.

Tämä on sen sijaan mahdollista heti, kun 92 artiklassa tarkoitetut määräykset on toteutettu käytännössä 94 artiklassa tarkoitetuilla yleisesti sovellettavilla säädöksillä tai erityistapauksissa 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla päätöksillä.

11 Pääasian kantaja korostaa tässä yhteydessä, että hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 28 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen N:o (ETY) 865/68 12 artikla on esimerkki edellä esitetyn kaltaisesta käytännön toteuttamista ja soveltamista koskevasta toimenpiteestä, jolla annetaan yksityisille oikeussubjekteille mahdollisuus vedota kansallisissa tuomioistuimissa 92 artiklaan, jotta valtion tuki todettaisiin yhteismarkkinoihin ja erityisesti edellä tarkoitettuun markkinajärjestelyyn soveltumattomaksi.

12 Mainitussa 12 artiklassa säädetään, että "jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artiklaa sovelletaan 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden valmistuksessa ja kaupassa".

13 Mainitun 12 artiklan tavoitteena on perustamissopimuksen 42 artiklan nojalla saada aikaan se, että 92 ja 94 artiklan määräyksiä sovelletaan niihin maataloustuotteisiin, joita asetus (ETY) N:o 865/68 koskee ilman, että näiden määräysten luonnetta ja ulottuvuutta kuitenkaan muutetaan.

14 Edellä mainitut 92 artiklaan vetoamiseen liittyvät rajoitukset eivät kuitenkaan merkitse sitä, ettei kansallisten tuomioistuinten käsiteltäviksi voitaisi saattaa asioita, joissa niiden on tulkittava – tarvittaessa perustamissopimuksen 177 artiklan mukaiseen menettelyyn turvautumalla – ja sovellettava 92 artiklan määräyksiä, mutta niitä ei voida vaatia päättämään valtion tuen mahdollisesta yhteensoveltumattomuudesta, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joissa tuki on otettu käyttöön 93 artiklan 3 kohdan määräysten vastaisesti.

Kansallinen tuomioistuin voi siten joutua tulkitsemaan ja soveltamaan 92 artiklassa tarkoitetun tuen käsitettä sen määrittämiseksi, olisiko kyseistä menettelyä pitänyt soveltaa sellaiseen toteutettuun valtion toimenpiteeseen, jonka osalta ei ole noudatettu 93 artiklan 3 kohdan mukaista ennakkovalvontamenettelyä.

Perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on ratkaista itse, onko esitetyillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta, silloin kun ne turvautuvat kyseisen artiklan mukaiseen menettelyyn.

15 Perustamissopimuksen 93 artiklan määräykset eivät estä kansallista tuomioistuinta saattamasta yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi kysymystä, joka liittyy perustamissopimuksen 92 artiklan tulkintaan, jos tämä tuomioistuin katsoo, että ratkaisu on tältä osin tarpeen asian ratkaisemiseksi; kansallinen tuomioistuin ei kuitenkaan ole toimivaltainen – 94 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoasetuksen puuttuessa – ratkaisemaan vaatimusta, jonka mukaan sellainen olemassa oleva tuki, josta komissio ei ole tehnyt päätöstä, jossa velvoitettaisiin kyseinen jäsenvaltio poistamaan tuki tai muuttamaan sitä, tai sellainen uusi tuki, joka on tullut voimaan perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti, on todettava yhteensoveltumattomaksi perustamissopimuksen kanssa.

Toinen kysymys

16 Toinen kysymys koskee sitä, tarkoitetaanko perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisilla "yrityksillä tai tuotannonaloilla" ainoastaan yksityisiä yrityksiä vai myös julkisia laitoksia, jotka eivät tavoittele voittoa.

17 Perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan mukaan "[j]äsenvaltiot eivät toteuta eivätkä pidä voimassa mitään toimenpidettä, joka koskee julkisia yrityksiä taikka yrityksiä, joille jäsenvaltiot myöntävät erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia ja joka on ristiriidassa tämän sopimuksen, etenkin sen 7 ja 85–94 artiklan määräysten kanssa."

Saman määräyksen 2 kohdan mukaan "[y]rityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yritystä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa."

18 Tästä määräyksestä seuraa se, että perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitetaan kaikkia sekä yksityisiä että julkisia yrityksiä ja niiden koko tuotantoa, jollei 90 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

Kolmas ja neljäs kysymys

19 Kolmas kysymys koskee sitä, tarkoitetaanko ilmauksella "valtion varoista myönnetyt tuet" myös tapauksia, joissa valtio myöntää itse tai yksityisten yritysten välityksellä tukia valtion elimelle.

Neljäs kysymys koskee sitä, sisältyykö tuen käsitteeseen myös vastikkeettoman edun myöntäminen, jos edun saaja ei ole yksityinen yritys vaan valtion elin, ja onko kyse vastikkeettomasta edusta, jos yksittäisen yrityksen saama tuki on kokonaiskustannuksiin nähden merkityksetön.

20 Näihin kahteen kysymykseen on vastattava yhdessä.

21 Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan kielto koskee kaikkia valtion tukia tai valtion varoista myönnettyjä tukia ilman, että tapaukset olisi erotettava toisistaan sen mukaan, myöntääkö valtio tuen suoraan vai myöntävätkö valtion tätä tarkoitusta varten perustamat tai määrittämät julkiset tai yksityiset elimet kyseisen tuen.

Mainittua 92 artiklaa sovellettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon tuen vaikutukset tukea saaviin yrityksiin tai tuottajiin eikä tukea myöntävien tai niiden myöntämistä ohjaavien elinten tilanne.

22 Tiettyjä yrityksiä tai tiettyjä tuotteita suosiva viranomaisen toimenpide katsotaan osoitukseksi vastikkeettoman edun myöntämisestä siinäkin tapauksessa, että se rahoitetaan osittain tai kokonaan viranomaisen näille yrityksille määräämillä ja niiltä kantamilla maksuilla.

Viides kysymys

23 Seuraava kysymys koskee sitä, vääristyykö jäsenvaltioiden välinen kilpailu ja vaikuttaako jäsenvaltioiden väliseen kauppaan se, että valtion elimen suorittamaa markkinoiden ja mainostuksen tutkimusta omassa maassa sekä ulkomailla suorittavat myös muiden yhteisön maiden vastaavat laitokset.

24 Jäsenvaltion sille perustamissopimuksen nojalla kuuluvien, 92 artiklan sisältämään kieltoon liittyvien velvollisuuksien mahdollista noudattamatta jättämistä ei voida perustella sillä, että muutkaan jäsenvaltiot eivät noudata niille kuuluvaa kyseistä velvollisuutta.

Monien kilpailun vääristymien vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ei tasaannu, vaan päinvastoin kasautuu keskinäisessä vuorovaikutuksessa, mikä lisää yhteismarkkinoihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Kuudes ja seitsemäs kysymys

25 Kuudes kysymys koskee sitä, onko maksu, jota ei kanneta maahan tuodusta tuotteesta vaan sen jalostamisesta, ETY:n perustamissopimuksen 9 artiklan 1 kohdan, 12 artiklan ja 13 artiklan 2 kohdan mukainen tulleja vaikutukseltaan vastaava maksu.

Seitsemäs kysymys koskee sitä, onko se, että "muiden jäsenvaltioiden tuotteisiin" kohdistettuja maksuja ei kanneta näiden tuotteiden tuonnin vaan niiden jalostamisen yhteydessä, ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettua syrjintää.

26 Nämä kaksi kysymystä koskevat perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artiklassa tarkoitetun tulleja vaikutukseltaan vastaavan maksun ja 95 artiklassa tarkoitetun sisäisen maksun välisen eron määrittämistä, ja näiden kysymysten tarkoituksena on auttaa kansallista tuomioistuinta määrittämään, kumpaan näistä Absatzförderungsfonds-rahastolle maksettava maksu kuuluu.

Tämän vuoksi on perusteltua vastata näihin kahteen kysymykseen yhdessä.

27 Perustamissopimuksen mukaisessa järjestelmässä sama maksu ei voi samanaikaisesti kuulua kahteen edellä mainittuun ryhmään, koska että 9 ja 12 artiklassa kielletään jäsenvaltioiden välinen tuonti- ja vientitullien tai vaikutukseltaan vastaavien maksujen kantaminen, kun taas 95 artiklassa kielletään ainoastaan sellainen muiden jäsenvaltioiden tuotteisiin kohdistuva syrjintä, joka tapahtuu sisäisten verojen ja maksujen välityksellä.

28 Kuten todettiin asiassa 94/74 (IGAV, Kok. 1975, s. 710) 18.6.1975 annetussa tuomiossa, johon kansallinen tuomioistuin on viitannut, 13 artiklan 2 kohdassa olevalla kiellolla tarkoitetaan kaikkia tuonnin yhteydessä tai tuonnin vuoksi vaadittuja maksuja, jotka koskevat erityisesti maahan tuotuja mutta eivät samanlaisia kotimaisia tuotteita ja jotka näin ollen tuotteiden omakustannushintaan vaikuttaen rajoittavat tavaroiden vapaata liikkuvuutta samalla tavalla kuin tullit.

Tulleja vaikutukseltaan vastaavan maksun olennainen piirre, joka erottaa sen sisäisestä maksusta, on se, että tämä maksu kohdistuu yksinomaan maahan tuotuun tuotteeseen, kun taas sisäinen maksu kohdistuu sekä maahan tuotuihin että kotimaisiin tuotteisiin.

Maksu, joka kohdistuu sekä maahan tuotuihin että samanlaisiin tuotteisiin, voi kuitenkin olla tulleja vaikutukseltaan vastaava maksu, jos tämä ainoastaan määrättyihin tuotteisiin kohdistuva maksu on tarkoitettu yksinomaan sellaisen toiminnan rahoittamiseksi, josta on etua erityisesti sellaisille kotimaisille tuotteille, joista kannetaan maksuja, siten, että niihin kohdistuva verorasitus tasoittuu kokonaan tai osittain.

29 Jos maksua voidaan pitää tulleja vaikutukseltaan vastaavan maksun luonteisena, se seikka, että maksu kannetaan tuotteesta jossakin kaupan pitämisen tai tuotteen jalostuksen vaiheessa rajan ylittämisen jälkeen, on merkityksetön, jos maksu määrätään tuotteelle ainoastaan rajan ylittämisen perusteella eli sellaisen seikan perusteella, jonka johdosta samanlaista maksua ei määrätä kotimaiselle tuotteelle.

30 Samoin perustein kotimaisiin ja maahan tuotuihin tuotteisiin järjestelmällisesti sovellettavaan yleiseen sisäisten maksujen järjestelmään kuuluvia maksuja ei pidetä vaikutukseltaan vastaavina maksuina.

Kyseinen tilanne voi toteutua myös, jos kyse on maahan tuodusta tuotteesta, jonka osalta ei ole olemassa samanlaista kotimaista tuotantoa, edellyttäen, että maksu määrätään vastaavanlaisessa tilanteessa oleville kotimaisten tai ulkomaisten tuotteiden kokonaisille ryhmille niiden alkuperästä riippumatta.

Perustamissopimuksen 95 artiklan tavoitteena on poistaa välitön tai välillinen syrjintä maahan tuotujen tuotteiden osalta, mutta ei asettaa niitä kotimaisiin tuotteisiin nähden verotuksellisesti etuoikeutettuun asemaan.

Perustamissopimuksen 95 artiklassa kiellettyä syrjintää ei yleensä tapahdu silloin, kun sisäinen maksu määrätään sekä kotimaisille tuotteille että aiemmin tuoduille tuotteille niiden lisäjalostuksen yhteydessä ilman, että se, mistä tuotteet tulevat, vaikuttaa kannettavan maksun määrään, sen määräytymisperusteeseen tai kantamisessa noudatettavaan menettelyyn.

Oikeudenkäyntikulut

31 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan liittotasavallan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

Asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Verwaltungsgericht Frankfurtin 10.6.1976 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Perustamissopimuksen 93 artiklan määräykset eivät estä kansallista tuomioistuinta saattamasta yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi kysymystä, joka liittyy perustamissopimuksen 92 artiklan tulkintaan, jos tämä tuomioistuin katsoo, että ennakkoratkaisu on tältä osin tarpeen asian ratkaisemiseksi; kansallinen tuomioistuin ei kuitenkaan ole toimivaltainen – 94 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanoasetuksen puuttuessa – ratkaisemaan vaatimusta, jonka mukaan sellainen olemassa oleva tuki, josta komissio ei ole tehnyt päätöstä, jossa velvoitettaisiin kyseinen jäsenvaltio poistamaan tuki tai muuttamaan sitä, tai sellainen uusi tuki, joka on tullut voimaan perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti, on todettava yhteensoveltumattomaksi perustamissopimuksen kanssa.

2) Perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitetaan kaikkia sekä yksityisiä että julkisia yrityksiä ja niiden koko tuotantoa, jollei perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

3) Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan kielto koskee kaikkia valtion tukia tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnettyjä tukia ilman, että tapaukset olisi erotettava toisistaan sen mukaan, myöntääkö valtio tuen suoraan vai myöntävätkö valtion tätä tarkoitusta varten perustamat tai siihen osoittamat julkiset tai yksityiset elimet kyseisen tuen.

4) Tiettyjä yrityksiä tai tiettyjä tuotteita suosiva viranomaisen toimenpide katsotaan osoitukseksi vastikkeettoman edun myöntämisestä siinäkin tapauksessa, että se rahoitetaan osittain tai kokonaan viranomaisen näille yrityksille määräämillä ja niiltä kantamilla maksuilla.

5) Jäsenvaltion sille perustamissopimuksen nojalla kuuluvien velvollisuuksien mahdollista noudattamatta jättämistä ei voida perustella sillä, että muutkaan jäsenvaltiot eivät noudata niille kuuluvaa kyseistä velvollisuutta.

6) Jos maksua voidaan pitää tulleja vaikutukseltaan vastaavan maksun luonteisena, se seikka, että maksu kannetaan tuotteesta jossakin kaupan pitämisen tai tuotteen jalostuksen vaiheessa rajan ylittämisen jälkeen, on merkityksetön, jos maksu määrätään tuotteelle ainoastaan rajan ylittämisen perusteella eli sellaisen seikan perusteella, jonka johdosta samanlaista maksua ei määrätä kotimaisille tuotteille.

7) Perustamissopimuksen 95 artiklassa kiellettyä syrjintää ei yleensä tapahdu silloin, kun sisäinen maksu määrätään sekä kotimaisille tuotteille että aiemmin tuoduille tuotteille niiden lisäjalostuksen yhteydessä ilman, että tuotteiden alkuperä vaikuttaa kannettavan maksun määrään, sen määräytymisperusteeseen tai kantamisessa noudatettavaan menettelyyn.

Kutscher Donner Pescatore Mertens de Wilmars Sørensen

Mackenzie Stuart O'Keeffe Bosco Touffait

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä maaliskuuta 1977.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti